МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури та мистецтв
Кафедра театрознавства та акторської майстерності

Затверджено
На засіданні кафедри театрознавства та акторської майстерності
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29.08. 2024 р.)
Гарант ОПП «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»

доц. Мирослава ЦИГАНИК

СИЛАБУС / SYLABUS

з навчальної дисципліни

«ФІЛОСОФІЯ КУЛЬТУРИ»,

що викладається в межах
ОПП «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
із спеціальності 026 «Сценічне мистецтво»

Львів – 2024 р.

Назва дисципліни	Філософія культури
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра театрознавства та акторської майстерності
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культура і мистецтво, 026 Сценічне мистецтво ОПП Акторське мистецтво драматичного театру і кіно
Викладачі дисципліни	Дарморіз Оксана Володимирівна, кандидат філософських наук, доцент кафедра теорії та історії культури.
Контактна інформація викладача	oksana.darmoriz@lnu.edu.ua
Консультації щодо дисципліни відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Skype або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	
Інформація про дисципліну	Дисципліна "Філософія культури" є вибірковою дисципліною зі спеціальності 026 Сценічне мистецтво для ОПП Акторське мистецтво драматичного театру і кіно із циклу вибіркових навчальних дисциплін професійної і практичної підготовки освітньо-професійної програми. Весь курс триває один (шостий) семестр на ІІІ-му році навчання, в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)
Семестровий (підсумковий) контроль	Залік в кінці семестру. Усний
Коротка анотація дисципліни	Курс присвячений розгляду культури як сфери формування цінностей та смислів, що охоплює усі прояви людського та спільнотного буття - релігію, ідеологію, мистецтво, повсякдення тощо. Це питома і важлива компонента творення людини як особистості та групи як спільноти/суспільности. В часі війни культура в її матеріальному та ідейному вимірах є загроженою з боку агресора, але водночас вона активно продукує нові ідеї, форми, взаємодії. Курс пропонує поглянути на українську культуру в часі сучасної війни; з'ясувати її роль у формуванні світоглядних засад та ідентичності українця, репрезентації української позиції у світі; роздумати над питаннями взаємодії російської та української культур, чи сприяє культура військовій агресії та чи дієвою є політика cancel culture щодо російської культури.
Мета та цілі дисципліни	Мета курсу – сформувати у студентів загальні знання про культуру та розглянути різні форми української культури у часі війни, з'ясувати чи відображена українсько-російська війна у представників інших культур. Цілі: • надати слухачам курсу засадничих знань з теорії культури; • представити специфіку української культури, • аналізувати культурні явища, події, феномени в історичному контексті та сучасності; • сформувати навики аргументованого обґрунтування різних

	позицій щодо питань культури та формування власної, а також ведення дискусій щодо актуальних питань сьогодення. • ефективно працювати з інформацією, добирати необхідну інформацію з різних джерел, • критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати
Ключові слова	Культура, суспільство, людина, масова культура, типологія культури, культурна ідентичність, форми культури, предметність культури, аксіологія, цінність, смисл, історія культури, соціокультурний розвиток.
Формат дисципліни	Очний Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Тривалість навчальної дисципліни	120 год. – один семестр (четвертий)
Обсяг навчальної дисципліни	4 кредити, 120 годин, 32 аудиторних годин. З них 16 год. лекцій, 16 год. практичних занять та 88 год. самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде Після завершення цього курсу студент буде : **Знати:** • Головні філософські теорії культури; • Проблематику філософії культури та дослідників головних проблем; • Тенденції розвитку національних культур у різні періоди; • Специфіку та проблеми функціонування сучасної культури. **Вміти:** • Ідентифікувати проблеми культури із представниками філософських напрямів та їх вченнями, співвідносити їх з етапами розвитку певної культури; • Аналізувати взаємовпливи різних філософських теорій між собою та їх вплив на розвиток європейської культури; • Аналізувати генезу та розвиток сучасної культури, співвідносно із розвитком національних культур; • Виокремлювати головні проблеми теорії та історії культури із філософського контексту чи філософського вчення; • Аналізувати філософські праці, виявляючи в них філософсько-культурологічну проблематику.
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	**Навички прийняття рішень:** здатність до аналізу та вибору оптимальних рішень є важливою для здобувачів. **Гнучкість:** вивчення дисципліни розвиває здатність адаптуватися до змін у суспільстві та театрально-педагогічній діяльності. **Комунікаційні навички**: вивчення дисципліни розвиває уміння висловлювати свої думки письмово та усно, спілкуватися з іншими людьми, а також слухати і розуміти інших.

Теми	Тема 1. Культура в житті людини і спільноти. Тема 2. Культура як спадщина. Культура як традиції. Культура як система норм. Культура як творчість. Культура як діяльність. Тема 3. Війна як соціокультурний феномен: культура у війні чи війна культур Тема 4. Мораль в часі війни Тема 5. Релігія і культура в часі війни: виклики та відповіді часу Тема 6. Ідеологія та пропаганда як елементи соціокультурного впливу. Ідеологія та культура. Тема 7. Проблема ідентичності в часі війни Біженці від війни та проблеми ідентичності. Тема 8. Проблема збереження культури в воєнний час.
Пререквізити	
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, колаборативне навчання, дискусії, наукові доповіді
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтранет.
Література для вивчення дисципліни	**Основна література**: Уся література, яку здобувачі вищої освіти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел інформації, яких немає у списку рекомендованих. Арендт Х. Айхман в Єрусалимі. Розповідь про банальність зла. – К.: Дух і літера, 2021. Бауман З, Плинні часи. Життя в добу непевности. К.: Критика. 2013. Бауман З. Лекція про сучасний час, який постійно втікає // https://texty.org.ua/articles/48404/Le kcija_pro_suchasnyj_chas_jakyj_postijno_vtikaje-48404/ Війна і суспільство. Круглий стіл «Філософської думки» // https://dumka.philosophy.ua/index.php/fd/article/download/67/68/125 Віталій Янковий. Неминучість повернення до спільноти// https://zbruc.eu/node/82687 Влада. Терор // https://chtyvo.org.ua/authors/Chasopys_Ji/N25_Nasylstvo_Vlada_Terror/ Володимир Станчишин про етику і мораль у час війни // https://www.youtube.com/watch?v= oXXILjBxkX0 (переглянути) Габермас Юрген. Війна та обурення// https://blog.sashko.me/p/vijna-ta-oburennya Ґілен П., Ляйстер Т. Культура в підмурках громадянського суспільства: зб. Статей / Паскаль Ґілен, Тайс Ляйстер; пер. з англ. Я. Стріха. – Харків: IST Publishing, 2018. – 120 с. Ентоні Сміт. Національна ідентичність. К., 1994. // http://litopys.org.ua/smith/smi.htm Єрмоленко А. Спротив замість перемовин (відповідь Юргену Габермасу)// https://nv.ua/ukr/opinion/viyna- rosiji-chi-zupinit-putina-porazka- ukrajini-ostanni-novini- 50246250.html Йонас Ганс. Принцип відповідальності. У пошуках етики для технологічної цивілізації // https://shron1.chtyvo.org.ua/Yonas_Hans/Pryntsyp_vidpovidalnosti_U_poshukakh_etyky_dlia_tekhnolohichn

	oi_tsyvilizatsii.pdf Кебуладзе В. Філософія насильства // https://zbruc.eu/node/90688 Кепс Рон. Як писати про війну. Львів, Смолоскип, 2022 Клаузевіц К. фон. Про війну. Частина перша. Львів: Астролябія, 2015. https://astrolabium.com.ua/pro_vijnu_ch_i-karl_filip_gotlib_fon_kljauzevic.html Колодка І. Памятки культури та збройні конфлікти: захист та збереження // https://spadshchyna.lviv.ua/pamyatk y-kultury-ta-zbrojni-konflikty- zahyst-ta-zberezhennya-2/ Ле Бон Г. Завдання проводу. – Львів, 1939 Марія Кравченко. Відновлені з попелу: пам‘ятки культурної спадщини після ІІ Світової Війни, яку було ініційовано (відео) // https://spadshchyna.lviv.ua/vidnovle ni-z-popelu-pamyatky-kulturnoyi-spadshhyny-pislya-ii-svitovoyi- vijny/ Мельник М. Релігійна антропологія війни. Як бреше Російська православна церква // https://zaxid.net/religiyna_apologiya_viyni_n1540315 «Нас чекають великі дискусії як відбудовувати знищені міста, – Ірина Мацевко // https://spadshchyna.lviv.ua/nas- chekayut-velyki-dyskusiyi-yak- vidbudovuvaty-znyshheni-mista-iryna-maczevko/ https://suspilne.media/war-culture/ Наталя Кривда про сучасну війну як війну ідентичностей https://www.youtube.com/watch?v=AlHl HCaL4o8 Павлишин М. Козаки з Ямайки: постколоніальні риси в сучасній українській культурі // https://chtyvo.org.ua/authors/Marko_ Pavlyshyn/Kozaky_v_Yamaitsi_po_ stkoloniialni_rysy_v_suchasnii_ukrainskii_kulturi/ Пітер Померанцев: Мета російської пропаганди - щоб ніхто нікому не довіряв // https://www.pravda.com.ua/articles/2 015/03/31/7063251/ Покальчук Олег. Навіщо потрібне мистецтво під час війни? // https://zn.ua/ukr/SOCIUM/dlja- choho-potribne-mistetstvo-pid-chas-vijni.html Рябчук М. Постколоніальний синдром. Спостереження. К.: К.І.С., 2011. //https://books.google.com.ua/books?id Серж Московічі.Стратегії пропаганди і колективного навіювання // http://www.ji.lviv.ua/n30texts/mosko vichi.htm Тейлор Ч. Секулярна доба. К.: Дух і літера, 2013 // https://chtyvo.org.ua/authors/Taylor_Charles/Sekuliarna_doba_Knyha_1/ Томпсон Е. Трубадури імперії // http://litopys.org.ua/thompson/tom.htm
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: • практичні: максимальна кількість балів 40; • самостійна робота: максимальна кількість балів 20; • залікове завдання : максимальна кількість балів 40 • Підсумкова максимальна кількість балів 100. **Письмові роботи:** Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). **Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної

недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахуванння викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні зайняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Література.** Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; не толерується списування та плагіат та невчасне виконання поставленого завдання.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Види робіт. **Критерії оцінювання знань студентів**	**Максимальна кількість балів**
1. Бали поточної успішності за участь у семінарських заняттях	
Критерії оцінювання (8*5=40)	**5 балів**
студенти в повному обсязі володіють навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладають під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкривають зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішують усі тестові завдання.	**5**
студенти достатньо повно володіють навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладають під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкривають зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладені деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішують більшість тестових завдань.	**3-4**
студенти в цілому володіють навчальним матеріалом викладають його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішують половину тестових завдань.	**1-2**
2. Самостійна робота студентів	
Критерії оцінювання	
Самостійна робота (тестування за результатами виконаних самостійних робіт). Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі (виконанні залікового модулю, на іспиті).	**20**

	3. Залікове завдання **Критерії оцінювання**	**40 балів**
	Залікове завдання складається із двох частин. Перша - тестова, друга - усна відповідь. **Перша частина (письмовий тест) -** студенти отримують письмовий тест (або виконують на платформі Moodle). За 20 питань - отримують 20 балів (1 б. за кожне правильно виконане завдання)	**20**
	Друга частина - студенти отримують 2 питання, на які дають розлогі, повні відповіді. В цих завданнях потрібно зробити послідовні, логічні пояснення, необхідні посилання, вказати факти, з яких випливає те чи інше твердження. За повну відповідь на одне питання студенти отримують максимально 10 балів. Відповідно за відповідь на 2 питання - 20 балів.	**20 (10+10)**
Дотримання умов доброчесності	**Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти в частині НДР будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів вищої освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахуванням викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.** Принципи доброчесності в Університеті та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями Центру забезпечення якості освіти Львівського національного університету імені Івана Франка. Сайт НАЗЯВО: https://naqa.gov.ua/ Центру забезпечення якості освіти ЛНУ: http://education-quality.lnu.edu.ua/accreditation/university-documents/ Онлайн курс «Академічна доброчесність» викладений за посиланням: https://vumonline.ua/course/academic-integrity- at-the-university/.	
Навчання іноземною мовою	Не викладається	
Позааудиторні заняття	Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни участь в конференціях, форумах, круглих столах тощо (за активну участь отримують додаткові бали). У рамках неформальної освіти здобувачі можуть самостійно проходити курси на онлайн платформах за темами навчальної дисципліни, що буде враховуватися при оцінюванні аудиторної та самостійної роботи здобувачів.	
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.	